**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ**
ГРАД БУРГАС, ОБЩИНА БУРГАС
бул. Демокрация № 5, e-mail info-200249@edu.mon.bg, тел. 056/820155

**УТВЪРЖДАВАМ:**
**ИНЖ. КРАСИМИР КЪНЧЕВ**
*Директор на ПГ по транспорт*

# ЕТИЧЕН КОДЕКС
## НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
## В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ

## БУРГАС

## 2026/2027 г.

Етичният кодекс е приет от Общо събрание с протокол № 5/ 10.09.2026 г. и утвърден със заповед № РД-10-804/ 10.09.2026 година

# СЪДЪРЖАНИЕ

**1. ВЪВЕДЕНИЕ**
**2. НОРМАТИВНА ОСНОВА**
**3. РАЗДЕЛ I: ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ**
**4. РАЗДЕЛ II: ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ**
**4.1. Глава I: Педагогически специалисти и служители в училището.**
**4.2. Глава II: Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците**
**4.3. Глава III: Педагогически съвет**
**4.4. Глава IV: Обществен съвет**
**4.5. Глава V: Родители**
**5. РАЗДЕЛ III: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО**
**6. РАЗДЕЛ IV: ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ**
**7. РАЗДЕЛ V: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО**
**8. РАЗДЕЛ VI: ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ**
**9. РАЗДЕЛ VII: КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ**
**10. РАЗДЕЛ VIII: КОМИСИЯ ПО ЕТИКА**
**11. РАЗДЕЛ IX: ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ**
**12. РАЗДЕЛ X: ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС**
**13. РАЗДЕЛ XI: ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ**
**14. РАЗДЕЛ XII: ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

## 1. ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на Професионална гимназия по транспорт е разработен от екип педагогически специалисти в състав: Ани Михайлова, инж. Димитър Георгиев и Мариела Попова-Иванова, представители на обществения съвет и утвърден от Директора на гимназията в съответствие с изискванията на чл. 269, ал. 1, т. 11 от ЗПУО.

Етичният кодекс съдържа стандартите за етично поведение на педагогическите, непедагогическите специалисти и служителите, работещи с ученици в образователно-възпитателния процес.

ЦЕЛИ:

1. Утвърждаване основните ценности, норми и принципи на поведение, които работещите с ученици би следвало да знаят и да спазват в ежедневната си практика.
2. Укрепване авторитета на учителите и повишаване общественото доверие към училището като институция.
3. Затвърждаване стремежа на заетите в училищната общност за етичност в цялостния образователно-възпитателен процес.
4. Насочване и подпомагане на учителите при решаването на дилеми, казуси и пр. специфични случаи.
5. Очертаване моралните отговорности на заетите в училищната институция лица: към децата, към семейството, към педагогическите специалисти и непедагогическия персонал, към обществото и между самите подрастващи млади хора.

## 2. НОРМАТИВНА ОСНОВА:

- **КОНВЕНЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ДЕТЕТО** *(Приета от ОС на ООН на 20.11.1989 г.; Ратифицирана с решение на ВНС от 11.04.1991 г.)*
- **КОНСТИТУЦИЯ НА РБ**
- **ЕВРОПЕЙСКА КОНВЕНЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА** *(в сила за България от 7.09.1992 г.)*
- **ХАРТА НА ОСНОВНИТЕ ПРАВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ** *(в сила от 26.10.2012 г.)*
- **ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ** *(в сила от 01.08.2016 г.)*
- **НАРЕДБА ЗА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ** *(в сила от 27.10.2017 г.)*

## РАЗДЕЛ I: ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. (1) Етичният кодекс в Професионална гимназия по транспорт е създаден на основание чл. 175 (1) от ЗПУО и е подчинен на общите принципи в системата на предучилищното и училищното образование:

1. Единна държавна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование
2. Ориентираност към интересите и към мотивацията на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика
3. Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик
4. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование
5. Хуманизъм и толерантност.

(2) Етичният кодекс е приет от представителите на педагогическия съвет, обществения съвет и на ученическото самоуправление по ред, определен в правилника за дейността на училището.

(3) Етичният кодекс е поставен на видно място в училищната сграда – на информационното табло в учителската стая.

(4) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 2. Този кодекс определя правилата за поведение на служителите в училището и има за цел да повиши общественото доверие в техния професионализъм и морал, както и да издигне престижа на учителската професия и образователната инстиуция.

Чл.3. Етичният кодекс в Професионална гимназия по транспорт има за цел:

1. Да повиши общественото доверие в морала и професионализма на работещите в училището и да издигне неговия престиж
2. Да предотврати възникването на конфликти в човешките взаимоотношения и да осигури хармонична атмосфера в училищната среда сред цялата училищна общност
3. Да подпомогне:
3.1. Интелектуалното, емоционалното, социалното, нравственото и физическото развитие на всеки ученик в съответствие с възрастта, потребностите, способностите и интересите му
3.2. Придобитите от учениците на компетентности, необходими за тяхната успешна личностна и професионална реализация и активен граждански живот в съвременните общности
3.3. Ранното откриване на заложбите и способностите на всеки ученик и насърчаване на развитието и реализацията им
3.4. Формирането у учениците на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот
3.5. Придобиването на компетентности за разбиране и прилагане принципите на демокрацията и правовата държава, на човешките права и свободи, на активното и отговорно гражданско участие
3.6. Насърчаването у учениците на толерантност към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки гражданин
3.7. Възпитаване в ценности на уважение и търпимост към правата на учениците и хората с увреждания

## РАЗДЕЛ II: ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА УЧАСТНИЦИТЕ В УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ НА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ

### Глава I: ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ И СЛУЖИТЕЛИ В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ

Чл.4. (1) Педагогическите специалисти изпълняват своите задължения, като се ръководят от основните ценности и принципи на ЗПУО, националните и европейски нормативни актове за защита правата на детето и защита правата на човека.
(2) При изпълнение на служебните си задължения се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.
Чл.5. (1) Всички работници и служители в ПГ по транспорт са длъжни:
1. Да спазват принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.
2. Спазват законодателството на Република България, като съдействат за провеждането на държавна политика, основаваща се на принципите на правовата държава.
3. Осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в институцията.
4. Извършват дейността си по компетентност, обективност и добросъвестност и се стремят към непрекъснато подобряване на работата си в интерес на учениците.
5. Не накърняват престижа на училището, не само при изпълнение на служебните задължения, но и в своя обществен и личен живот.
(2) Педагогическите специалсити имат следните задължения:
1. Да основават практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всеки ученик.
2. Да разбират и уважават уникалността на всеки ученик.
3. Да се съобразяват със специфичната уязвимост на всеки ученик.
4. Да създават безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на учениците.
5. Да подкрепят правото на ученика на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.
6. Да работят в интерес на ученика.

7. Да осигуряват на учениците с увреждания равни възможности за достъп до образование и адекватни грижи в зависимост от потребностите на ученика.
8. Да не участват в практики, които не зачитат достойнството на ученика или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.
9. Да не осъществяват действия/като разделяне на учениците в паралелки или групи по етнически или религиозен признак/ и да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин учениците на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.
10. Да познават симптомите на насилие над ученик – физическо, психическо, сексуално, вербално, емоционално и др.
11. Да познават нормативната база – кодекси, конвенции, закони, правилиници, наредби, инструкции и др. и вътрешните нормативни актове на институцията, защитаващи ученика от насилие и да ги спазват.
12. При съмнение за малтретиране над ученик, да действат съобразно разписаните процедури във вътрешните нормативни актове на ПГ по транспорт:
а/ Алгоритъм за прилагане на механизма за противодействие на тормоза;
б/ Механизъм за противодействие на училищния тормоз между учениците;
в/ План за работа на училищния координационен съвет за справяне с тормоза;
г/ Правила и задължения на всички служители, свързани с превенция на агресията и насилието.
13. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажат пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.
14. Когато им станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на ученик, имат моралната и законова отговорност да информират органите по закрила на детето и ръководството на училището.
Чл.6. На всички ученици се гарантират правата:
1. Да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда; да бъдат осигурявани възможности за тяхното развитие и приобщаване към обществените традиции и ценности.
2. Да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес.
3. Да избират професията и специалността си.
4. Да избират между учебните предмети, предложени от училището за изучаване в избираемите, разширени и в свободноизбираемите учебни часове.
5. Да получават библиотечно-информационно обслужване.
6. Да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си.
7. Да получават обща и допълнителна подкрепа за личностното си развитие.
8. Да разчитат на равнопоставеност и взаимно зачитане на правата на всеки, независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус.
9. На свобода на изразяване на мнение, свобода на мисълта, съвестта и религия, формиране на собствени възгледи в право да ги изразяват свободно.
10. Право на закрила срещу нарушаващите тяхното достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.
11. Право на закрила за нормално, физическо, умствено, нравствено и социално развитие.
12. В случаите на риск, и нужда от специална закрила на извеждане от рискова ситуация.
13. Да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия.
14. Да участват в проектни дейности.
15. Да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за разширените учебни часове.
16. Чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план.
17. Да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността.
18. Да бъдат поощрявани с морални и материални награди.
19. Да участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с правилника на

училището по предложение на учениците като с това си участие съдействат за изграждане на позитивна дисциплина и добър организационен климат.

## Глава II: ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА УЧЕНИЦИТЕ В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ

Чл. 7. Професионална гимназия по транспорт осигурява подкрепа за личностно развитие на учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги, подчинена на разпоредбите на чл. 174 от ЗПУО и е част от политиката на училището.
Чл. 8. (1) Подкрепата за личностното развитие на учениците е обща и допълнителна и е уредена в ЗПУО, Стандарта за приобщаващо образование и Правилника за устройството и дейността на училището.
Чл. 9. (1) Екипната работа между учителите и другите педагогически специалисти включва обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване ефективността на педагогическите подходи.
Чл. 10. (1) Общата подкрепа се осигурява за всички ученици.
(2) Допълнителната подкрепа се предоставя въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие в училището.
(3) Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определен ученик.
Чл. 11. Екипът за подкрепа за личностно развитие в училището:
1. Идентифицира силните страни на ученика, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване.
2. Извършва оценка на индивидуалните потребности на ученика.
3. Изготвя и реализира план за подкрепа.
4. Извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай.
5. Изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.
Чл. 12. (1) ПГ по транспорт самостоятелно разработва и прилага цялостни политики за:
1. Развитие на училищната общност.
2. Изграждане на позитивен организационен климат.
3. Утвърждаване на позитивна дисциплина.
4. Развитие на училищната общност.
(2) Изграждането на позитивен организационен климат изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование.
(3) При работата с учениците в училище, педагогическите специалисти основават дейността си на принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.
(4) При работата с учениците педагогическите специалисти основават дейността си на принципа на превенцията на обучителните трудности и ранното оценяване на риска от тях.
(5) Тези мерки се прилагат към всички ученици в обща класна стая по ред, определен в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

## Глава III: РОЛЯТА НА ПЕДАГОГИЧЕСКИ СЪВЕТ В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ

Чл. 13. (1) Функциите и ролята на педагогическия съвет при приемането на вътрешни нормативни актове, свързани с дейности за осигуряване на позитивен организационен климат и подкрепа на училищната общност са разписани в чл.263 от ЗПУО и е необходимо да бъдат операционализирани чрез:

1. Предприемане на мерките за превенция при възникването на конфликти и превантивни дейности за осигуряване на позитивен организационен климат и подкрепа на училищната общност от страна на Педагогическият съвет в училището.
2. Изграждане на вътрешни нормативни актове, съгласно действащата нормативна уредба:
2.1. Стратегия за развитие на училището за следващите 4 години с приложени към нея план за действие и финансиране.
2.2. Правилник за дейността на училището чрез изграждане на постоянно действащи комисии: Етична комисия – работи със следните станадрти:
- за управление на качеството в институцията
- за приобщаващо образование
- за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
- за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти
- за организация на дейностите в училищното образование
Комисия по противодействие на училищния тормоз и превенция на агресията и насилието. Работи със следните стандарти:
- за приобщаващо образование
- за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование
- за организация на дейностите в училищното образование
Група по условия на труд. Работи със стандарта за физическата среда, информационното и библиотечно обслужване;
2.3. Годишен план за дейността на училището. Предприемат се конкретни дейности в оперативен план за постигане на стратегическите цели на училището, свързани с възпитанието на учениците.
2.4. Мерки за повишаване качеството на образованието, произтичащи от оперативните цели на Стратегията.
2.5. Програма за превенция на ранното напускане на училище.
2.6. Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.
(2) Педагогическият съвет:
1. Предлага на директора разкриване на занимания по интереси.
2. Прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в този закон случаи.
3. Участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.
4. Периодично, най-малко два пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати.
5. Упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.
(3) Документите по ал.1, т.1-5 и т. 7-9 се публикуват на интернет страницата на училището

## Глава IV: ОБЩЕСТВЕН СЪВЕТ НА ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ

Чл. 14. На основание чл.265 от ЗПУО
(1) С цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности, към всяко училище се създава Обществен съвет.
(2) Обществеият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението им.
(3) Обществеият съвет в училището:

1. Одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението й.
2. Участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите по чл.263, ал.1, т.8 и 9 от ЗПУО и при обсъждане на избора на ученически униформи.
3. Предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване - за училищата, и инспектирането на училището.
4. Участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.
(4) При неодобрение от обществения съвет на актовете, те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет.
При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

**Глава V: РОДИТЕЛИ**

Чл.15. (1) Родителите имат следните права и задължения, свързани с етиката в отношенията с работещите в училище:
1. Периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността.
2. Да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време.
3. Да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика.
4. Най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им.
5. Да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището.
6. Да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището.
Чл.16. (1) Родителите имат следните задължения, свързани с етичните правила в учиилщето:
1. Да осигуряват редовното присъствие на ученика в училище, като уведомяват своевременно училището в случаите на отсъствие на ученика.
2. Редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищната среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила.
3. Да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика.
4. Да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
5. Да участват в родителските срещи.
6. Да се явяват в училището след покана от учител, директор, заместник директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.
(2) Родителите, чиито деца се обучават в самостоятелна форма на обучение по чл.112, ал.1, т.2, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл.5, да осигурят необходимите условия за обучение, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето.

**Раздел III: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО НА УЧЕНИЦИТЕ В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ**

Чл.17. Първостепенна отговорност на работещите в училище е да подпомагат семейството при отглеждането и възпитанието на децата.
Чл.18. Педагогическите специалисти и служители в ПГ по транспорт да зачитат достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл.19. Да уважават ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.
Чл.20. Да информират семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включва във вземането на такива решения.
Чл.21. Да зачитат правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето, за оказаната му обща и допълнителна подкрепа.
Чл.22. Да информират родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремим да им дава възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не позволява и да не участва в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.
Чл.23. Да не използват отношенията със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизат в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.
Чл.24. Да осигуряват конфиденциалност на информация и да зачита правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да счита, че благополучието на детето е в риск.
Чл.25. Да се ангажират с разработването на правила за опазване поверителността на личната информация за учениците и техните семейства, които да бъдат достъпни и задължителни за целия училищния персонал на семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.
Чл.26. В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, работят открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнат всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържат от вземане страна в конфликта.

## Раздел IV: ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл.27. (1) В отношенията между колегите, всички служители проявяват уважение и коректност, като не допускат поведение, накърняващо достойнството и правата на отделната личност.
(2) Всеки служител уважава колеги си и се съобразява с правото на личен живот.
Чл.28. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.
Чл.29. Всеки отговорен служител би следвало да е пример за другите служители, с личното си поведение и чувство за отговорност, а служителите на ръководни длъжности се отнасят с уважение към подчинените си.
Чл.30. Педагогическите специалисти и служители в Професионална гимназия по транспорт изграждат и поддържат отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.
Чл.31. Обменят информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.
Чл.32. Работят за утвърждаване собствения си и на колегите авторитет, като се въздържат от действия, уронващи престижа на професията.

## Раздел V: МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО НА СЛУЖИТЕЛЯ В ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ

Чл.33. Предоставя висококачествени знания, умения и програми и компетентности. Не предлага услуги, за които не притежава компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.
Чл.34. Работи за създаване на сигурна обществена среда, в която ученикът да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.
Чл.35. Работи за подобряване на сътрудничеството между организациите както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.
Чл.36. Съдейства за повишаване степента на разбиране на учениците и техните нужди от обществото.

Чл.37. Работи за популяризиране правата на учениците, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.
Чл.38. (1) Работи за подкрепа на законите и политиките, конто подпомагат благополучието на учениците и семействата им и се противопоставя на тези, които го нарушават.
(2) Задължения на служителя:
1. Уважава уникалността и потенциала на всеки ученик.
2. Работи в полза на най-добрия интерес на ученика.
3. В обучението на подрастващите не използва физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на ученика.
4. Уважава и подкрепя семействата при отглеждане и възпитание на учениците.
5. Уважава колегите си, да ги подкрепя и насърчава в изпълнение на етичните правила на училището (кодекс).
6. Поддържа висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатява знанията, уменията и компетентностите си.
7. Постъпва като застъпник на ученика и семейството в общността и обществото.
8. Спазва етичните правила, заложени в този кодекс.
9.Изпълнява задълженията си безпристрастно и непредубедено, създавайки условия за равнопоставеност на разглежданите случаи и лица и прави всичко възможно, за да бъде обслужването достъпно за всеки.
10. Длъжен е да опазва данните и личната информация на гражданите, станали му известни при или по повод на изпълнението на служебните му задължения.
11. Извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно. Той е длъжен да се произнася по исканията на гражданите и да им предоставя цялата необходима информация, с оглед защитата на техните права и интереси при спазване изискванията на Закона ЗА ЗАЩИТА НА КЛАСИФИЦИРАНАТА ИНФОРМАЦИЯ и ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ.
12. Отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява, като при необходимост пренасочва гражданите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.
13. Информира гражданите относно възможностите за обжалване в случаи на допуснати от администрацията нарушения или отказ за извършване на административна услуга.

**Раздел VI: ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ**
Чл.39. (1) Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно:
1. Служителите в Професионална гимназия по транспорт подпомагат органите на държавна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.
2. Изпълняват задълженията си честно и безпристрастно, като не допускат личните и политически пристрастия да му влияят.
3. Когато правят предложения пред ръководството на гимназията предоставят цялата информация, отнасяща се до вземането на конкретно решение.
Чл.40. (1) Задължения на служителя:
1. Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи и служители от администрацията.
(2) Служителят не е длъжен да изпълни неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за него правонарушение.
(3) Служителят може да поиска писмено потвърждаване на служебния акт, когато в отправената до него устна заповед се съдържа очевидно за него правонарушение.
(4) Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по съребрена линия до четвърта степен

и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.
Чл.41. Служителят поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.
Чл.42. (1) Служителят противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в държавната администрация.
(2) Служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които повлияват изпълнението на служебните му задължения, неговите решения или нарушават професионалния му подход по определени въпроси.
(3) Служителят не може да приема подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.
Чл.43. Служителят не бива да изразява лично мнение по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на училището, в което работи.
Чл.44. (1) При изпълнение на служебните си задължения служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Служителят е длъжен своевременно да информира непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.
(2) Документите и данните в училището могат да се използват от служителя само за изпълнение на служебните му задължения при спазване на правилата за защита на информацията.
Чл.45. Служителят е длъжен да спазва установеното работно време за изпълнение на възложените му задължения.
Чл.46. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителят следва поведение, което не уронва престижа на училището, като:
1. Служителят не допуска на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.
2. Служителят се стреми да не предизвиква с поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полага усилия да ги преустанови, като запазва спокойствие и контролира поведението си.
3. Служителят спазва благоприличие и делови вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представлява.
Чл.47. Служителят не участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на училището.
Чл.48. Служителят противодейства на корупционни прояви в училището, като не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.
Чл.49. Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

**Раздел VII: КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ**

Чл.50. (1) При възлагане на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, служителят следва своевременно да уведоми своя ръководител.
(2) Служител, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в училището, в което е назначен, предприема необходимите мерки за изясняване на въпроса.
(3) Когато служителят се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя ръководител.
Чл.51. (1) Служителят не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.
(2) Служителят не участва в каквито и да са сделки, които са несъвместими с неговата длъжност, функции и задължения.

(3) Служителите, напуснали училището, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.
Чл.52. Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.
Чл.53. Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.
Чл.54. В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от конкретното служебно задължение, което е причина за възникването на конфликта.
Чл.55. Когато служителят смята, че дадена дейност е несъвместима със служебните му задължения, той обсъжда казуса с Директора.

**Раздел VIII: КОМИСИЯ ПО ЕТИКА**

Чл.56. За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси в училището работи Комисия по етика.
1. Комисията се избира в едноседмичен срок от утвърждаването на Етичния кодекс.
2. Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от една година.
3. Комисията по етика приема Правила за дейността си, с които се запознава Педагогическият съвет и които се утвърждават от Директора.
4. Комисията по етика отчита дейността си на годишния Педагогически съвет.
Чл.57. Комисията по етика разглежда подадените жалби, свързани със спазването на този кодекс, а при необходимост се самосезира.
Чл.58. Всеки заинтересован член може да внесе жалба до Комисията по етика, която се завежда във входящ дневник.
Чл.59. Комисията по етика разглежда постъпилите жалби най-късно в едноседмичен срок от постъпването им и се произнася с мотивирано становище, въз основа на което Директорът взема решение. Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

**Раздел IX: ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ**

Чл.60. (1) При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителят следва поведение, което не уронва престижа на службата.
(2) Служителят не допуска на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.
(3) Служителят се стреми да избягва в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им цели да ги преустанови, като запази спокойствие и контролира поведението си.
(4) Служителят спазва благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното му положение и на институцията, която представлява.
Чл.61. Служителят не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на училището.
Чл.62. Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.
Чл.63. Служителят придобива и управлява имуществото си по начин, който да не създава съмнение за злоупотреба със служебното му положение.
Чл.64. При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, служителят следва да се оттегли от служба.

**Раздел X: ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС**

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на мерки при прилагането на Етичният кодекс за поведението на

учителите, служителите и работниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:
- Неспазване на действащото законодателство
- Неспазване на вътрешноучилищните документи
- Действия и/ или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището
- Грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица, проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация, поради етнически, религиозни и други причини
- Накърняване на авторитета на учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати в и извън училището
- Прояви на недобросъвестно изпълнение на възложените функции и накърняване интересите на други лица.
2. Наблюдението и докладването на посочените в т.1 нарушения се извършват по две направления:
- вътрешно докладване - от педагогическите специалисти и непедагогическия персонал
- външно докладване - родители, граждани, представители на институции и фирми
3. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник - регистър.
4. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на Директора.
5. Състав на комисията:
Председател: Ани Михайлова – старши учител
Членове: инж. Димитър Георгиев – учител
Мариела Попова-Иванова - учител
6. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.
7. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.
8. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал, в **7 (седемдневен)** срок от постъпването му.
9. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.
10. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва второ в седемдневен срок след първото заседание.
11. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.
12. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.
13. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с ЕТИЧНИЯ КОДЕКС и ВЪТРЕШНИте ПРАВИЛА.

**Раздел XI: ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ**

Чл.65. При неспазване нормите на поведение в кодекса служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Закона за народната просвета и Кодекса на труда.
Чл.66. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е длъжен да запознае служителя с разпоредбите на този кодекс.

**СТАНДАРТИ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯ И РАБОТА**
Добро отношение и уважение към всички колеги.
Поддържане на неутрална позиция спрямо колегите.
Реализиране на поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено към всички.

Демонстриране на външен вид и поведение, които се отразяват положително върху имиджа на училищната институция.
Отговаряне осведомено и предоставяне на актуална и точна информация.
Поддържане на професионално отношение.
Насърчаване работата в екип. Спазване на ангажиментите.
Старание ежедневно за установявате на отлична работна етика и активно участие в работата на училищната институция.

**Раздел XII: ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

§. 1. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.
§. 2. При неспазване нормите на поведение, залегнали в настоящия текст на Етичния кодекс, служителите носят отговорност, съгласно Кодекса на труда и Правилника за устройството и дейността на училището.
§. 3. При първоначално встъпване в длъжност непосредственият ръководител е запознава служителите с Етичния кодекс.